

Güray Sert

KORKUD

Gelen konuklar, sarayın şatafatlı koridorlarından ilerleyip bu şatafatla tamamen tezat oluşturacak sadelikte geniş bir odaya buyur ediliyorlardı. Odanın dört bir yanında yanan kandiller, sanki hak geçerse biri, bir diğerinden davacı olacakmış gibi, bir veraset dağıtım hassasiyetiyle büyük itina içerisinde yerlerine yerleştirilmişlerdi. Belki de içeriye girenlere, bu odada buldukları sürece intizam içerisinde olmaları gerektiğini hatırlatmakla mükelleftiler. Belki de sadece karanlığa ışık yaymakla yetinmeyip, zihinleri aydınlatmakla da görevlendirilmişlerdi. Zira bu topraklar, konuşmadan da anlaşabilen insanların yaşadığı topraklardı. Bir dergâhtan gönderilmek istenen kişiye açıkça bunu söylemek yerine, ayakkabılarını ters çevirmekle yetinenlerin memleketiydi burası. Alan da veren de ifşa edilmesin diye büyük incelikle tasarlanmış sadaka taşlarıyla ünlenmiş coğrafyaydı burası. Bu topraklarda gizlemek esas, ifşa ise kusurdu. Aleni yapılmadığı sürece yasaklar bile bir noktaya kadar görmezden gelinebiliyordu. Odadaki kandiller de yazılı olmayan bu kurallara uyarçasına sessizlik içerisinde anlatıyorlardı, anlatmakla mükellef olduklarını.

Odanın uzak köşesinde Korkud ve taifesi, hemen sağ tarafında ise huzuruna kabul ettiği misafirleri yer alıyorlardı. Korkud'un yanından ayırmadığı iki yâreninden bir tanesi bir süredir ortalarda görünmediği gibi bugün de orada değildi. Bu durum ahalinin de dikkatini çekiyordu. Korkud'a, Deli Birader'i soranlar karşılığında "Nadasa bıraktım" cevabını alıyorlardı. Korkud'a göre zaman zaman arkadaşlıkları da nadasa bırakmak gerekiyordu. Korkud'u, Deli Birader'e soranlar ise karşılarında derin bir sessizlik buluyorlardı. Zira nadas demek, susmak demektir.

O gece davetlilerden biri de Emrullah Efendi idi. Korkud, memlekette eli kalem tutan, düşüncesi pak kim var ise tanımak ister ve bir şekilde huzuruna çağırırdı. Korkud, Emrullah Efendi'nin de methini işitmiş ve onunla tanışmak istemişti. Emrullah Efendi'yi davet etmek için alelade bir ulak seçmemiş, bu iş için bizzat Deli Birader'i görevlendirmişti. Bundan dolayı Emrullah Efendi, huzura çıktığında, Korkud'u selamlayıp buyur edilen yere otururken Deli Birader'i görebilmek adına odayı bir uçtan uca gözleriyle gezmişti. Fakat ne Korkud'un yanında, ne sazandelerin arasında ne de konukların olduğu bölme de Deli Birader'e rastlamamıştı.

Sazandeler de tek tek içeriye girip herkes tastamam olduktan sonra içeridekiler, şehzadenin meşkin başlaması için vereceği işareti beklemeye başladılar. Lakin Korkud, gözleri kapıda sessizce oturmaya devam ediyordu. Birini bekliyor gibiydi. İçeridekilerden hiç kimse neden beklediklerini sorgulayacak yürekte ve mevkide kişiler olmadığından, sessizlik hâkimiyetini sürdürüyordu. Korkud, toplanan yeri dışarıdaki kısımdan ayıran çadır bezinden yapılmış kırmızı örtü aralanıp da Zeynelabidin'i gördüğü gibi ayağa kalktı ve içeriye giren zat-ı muhteremi selamlayıp, eliyle onun oturmasını istediği yeri gösterdi. Zeynelabidin, gösterilen yerde duvara yaslanmış kemeçeyi görüp, belli belirsiz gülümseyerek ilerledi. Yapılan emrivakiden ve istemeyerek geldiği Manisa şehrinden o kadar rahatsız olmuştu ki; bu hoşnutsuzluk, başının tepesinden ayaklarının ucuna kadar belli oluyordu. Bu hoşnutsuzlukla yürüyen Zeynelabidin'in her adımı, odadakilerin hepsinde, birazdan

kopması muhtemel fırtınanın zararının az olması için yapılan dua fısıltıları eşliğinde atılıyordu. Zira bir şehzadenin davetinden onur duyulması gerekirken, daveti onur değil zül olarak algılayan ve bunu gizleme konusunda herhangi bir çaba da göstermeyen Zeynelabidin, görevlendirmeyi ilk öğrendiği andan bu yana engelleyemediği hatta engellemeye bile çalışmadığı mutsuzluğunu herkese hissettire hissettire oturdu yerine. Odaya dalga dalga yayılan mutsuzluktan herkes bir parça alıp ister istemez gönül heybesine koymuşken, bu durumdan tek etkilenmeyen kişi gibi görünen Korkud, tebessümle meşki başlatan işareti verdi. Zeynelabidin, isteksizce eline aldığı kemañesini, aynı isteksizlikte son derece istikrarlı bir şekilde çaldı. Bu oda, daha önce dört bir köşeye kelebekler gibi neşeyle uçuşan tınılara alışık olduğundan kemañeden çıkan, müzik ile gürültü arasındaki sesleri hemen yadırgadı. Daha evvel yapılan meşklere çalınan enstrümanların, öyle bir tılsımı olurdu ki; mutfaktan yayılan kokuların insanların ağzını sulandırması gibi, musiki, duyanı etkisi altına alır, sürükleye sürükleye kendisine çekerdi. Bu oda, odadakiler, hatta hemen dışarıda duran ağaç ve hatta ağacın köklerinin yayıldığı topraklar bile aşınaydı güzel müziğe. Onlar dahi bilirlerdi musikinin ne demek olduğunu. Zeynelabidin de bilirdi elbet ama bilmediği şey, şu an öylesine dokunduğu kemañesinden çıkan sedanın hoş olup olmadığını etraftakilerin anlayabilecekleriydi. Ona göre zoraki getirildiği bu yerde bulunan insanlar; başta Korkud olmak üzere, musikiden anlamayan, özenti davranışlarla meşk tertip eden, içleri boş kişilerdi. Odadaki kimseye; Korkud'a, dalkavuk olarak gördüğü diğerlerine, arkasında ona eşlik eden sazanelere hatta elinde tuttuğu kemañeye dahi saygı duymayan bu adam, gönülsüz başladığı taksim ve sonrasında nihayetlendirdiği ebu-selik makamındaki bestesinin ardından yine aynı hoşnutsuzlukla selamladı, Korkud'u.

Oda bir anda ölüm kadar sessiz bir sevimsizliğe büründü. Sanki ses ile beslenen koca bir dev odaya girmiş ve en ufak fısıltıyı dahi ziyan etmeyerek karnını doyurmuş gibiydi. Zeynelabidin ise görevini yapmış bir asker edasıyla dik ama gönülsüz selamlamıştı şehzadeyi. Bu ızdırap dolu sahnenin daha da uzamamasını ve bir an evvel istirahate çekilmeyi ümit ediyordu. Zira hem burada olmaktan, hem de canı gibi sevdiği ve daha önce istemediği hiçbir anda eline almadığı can yoldaşı kemañesine isteksizce dokunmak zorunda bırakılmaktan çok huzursuzdu. Bu huzursuzluk şu anda ellerinin titremesine, gözlerinin dolmasına, dişlerinin birbirlerine kenetlenmesine neden oluyor ve Zeynelabidin, bu işkencenin tekrarının olmaması için hararetle dua ediyordu.

Korkud ise az önce kulağına gelen tınıları iki sene önce İstanbul'da duyduğu musiki ile kıyaslamasının bile o gecenin hatırasına hakaret olacağına farkında olmasına karşın Zeynelabidin'i tebrik etti. Ardından arka tarafta duran kudümü parmağıyla göstererek "Müsaade var mıdır?" diye sordu. Zeynelabidin'in sikkınlıktan şaşkınlığa dönüşmüş ruh hali, dilinin tutulmasına, düşüncelerinin donmasına ve cevap vermek bir yana tepki dahi verememesine neden oldu. Sadece bilinçsizce kenara kayabildi. Korkud, dilinde belli belirsiz bir dua eşliğinde oturdu kudümün başına.

Zeynelabidin'in şaşkınlığı, Korkud'un kudümdeki ustalığını gördükçe bir kat daha arttı. Korkud devrihindi usulünü eksiksizce vuruyordu. O kadar eksiksiz bir eser çalınıyordu ki, kandilin ucundaki alev dahi sanki raks ediyor, dışarıdan esen rüzgâr bile çalgılara eşlik ediyordu. Dışarıdan hızlıca geçen bir atın nal sesleri ile birlikte parça sanki hızlanır gibi oldu.

“Murabba” diye geçirdi içinden Zeynelabidin. Devrihindi usulünü iki kat hızlı çalışıyordu şimdi Korkud. O an anladı ki, Korkud müzik yapmıyor, hayata müzik katıyordu; belki de müziğe hayat.

Huzur, elle tutulabilir bir şey olsaydı; o an odada olanların hepsinin ellerini uzatıp tutabilecekleri kadar yoğun bir huzur vardı havada. Herkes payına düşen güzelliği alıp cebine koyabilirdi o an. Bir kişi hariç. Zeynelabidin, tepeden tırnağa utanç ile bulanmış, yere bakıyordu. Korkud’un yüzüne bakmaya cesaret edemiyordu. Anlamaz diye küçümsediği adam, öyle bir eser icra etmişti ki, saygı duymamak imkânsızdı. Korkud, tek hata yapmadan kudüm vurmıştı. Daha sonradan öğrendiği üzere çalınan eser de Korkud’un bestesiydi. Eğer o an bu bilgiyi biliyor olsa herhalde gözlerini devirip, baktığı o yerin dibine girerdi.

Korkud ise büyük bir vakar ile kalktı oturduğu yerden ve Zeynelabidin’in karşısına dikildi. Karşısında ki adamın yerle yeksan olmasına bir nefes yeterdi. Bunun farkında olan Korkud, zaten ezilmiş olanı daha da ezmemek adına elini adamın omzuna koyup konuşmaya başladı. “ Bu eserin makamına Hüseyini derler. Güzellik, iyilik, sessizlik, rahatlık verir. Rahatlatıcı özelliği vardır. Barışın makamıdır Hüseyini. Kavga etmek isteyenlerin, kalbinde kibir, gurur barındıranların makamı değildir. Bir nebze faydalanırsın diye sana bunu çaldım” dedi ve başka da tek kelime etmeden odadan çıktı. Korkud’un eli Zeynelabidin’in omzundan çekilmişti ama Zeynelabidin’in omuzlarında ki ağırlık azalmaktansa daha çok artmıştı. Tüm damarlarını saran, kalp atışını dengesizleştiren, dizlerinin bağını çözen bir utanç yaşıyordu ve bu utanç taşınması çok zor bir yükü. Bu yük bu kadar ağır olmasına rağmen Korkud, yetinmiyor ve adamın sırtına bir yük daha bindiriyordu. Piyale Bey, elinde altınlarla dolu bir sini ile Zeynelabidin’in karşısına dikilmiş Korkud’un hediyesini kabul etmesi için ricacı oluyordu. Son nefesini vermek üzere olan bir adama vurulan öldürücü darbe etkisi yarattı bu ihsan ve Zeynelabidin, huçkırarak ağlamaya başladı. O an utanç, öfke, pişmanlık gibi hiçbirisi de pekiyi olmayan duygularla çepeçevre sarılmıştı. Piyale Bey’e bu hediye kabul edemeyeceğini, üzgün olduğunu, Korkud’un kendisine bir şans daha vermesini istediğini söyledi.

Zeynelabidin, Amasya’ya doğru yola çıkarken hâlâ bu pişmanlığı sırtında taşıyordu. Manisa’dan çıkarken son kez şehre dönüp baktı ve en azından saraydan ayrılmadan bir gün önce Korkud ile tekrardan bir meşk yapabilme fırsatı bulduğu için ne kadar şanslı olduğunu hatırladı. Herhalde bu fırsat kendisine tekrardan verilmeseydi, o hissettiği ve şimdi kırıntılarını taşımakta bile zaman zaman zorlandığı pişmanlık onu hasta edecekti. Bugün Manisa’dan ayrılırken huzursuzca ve huysuzca geçirdiği ilk günleri değil, sohbet ile meşk ile geçirdiği son geceyi anımsamaya gayret ediyordu. Hüseyini ile aldığı dersten ziyade son gece yaptığı Hicaz meşk ile dilediği özü düşünüyordu. Meşkin ardından Korkud’un yanına gidip “ Hicaz makamı alçak gönüllük duygusu verir. Ben dersimi aldım. Beni bağışlayın.” dediği anı ve o an Korkud’un yüzündeki tebessümü hafızasının en görünür yerinde tutmaya çalışıyordu.

Etrafında ilim ve sanat ehli insanları tutmayı, onlarla sohbet etmeyi seven Korkud ise yavaş yavaş uzaklaşan Zeynelabidin’in arkasından hüznle bakarken, “Keşke ahlakın da sanatın kadar iyi olsaydı da seni hep yanımızda tutsaydık ama anladık ki sen bize değil, Ahmed’e daha çok benzersin” diye düşündü.

